ההסתדרות הכללית של העובדים העברים
בארץ-ישראל
הקיבוץ המאוחד

יומן המשק

גבעת חיים

יום ג' ד' ניסן תשכ"א 21.3.61
יומן מס. 649

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

יומן המזכירות

× בהשתתפות מזכירות יד-חנה, התקיים דיון על תכנית המשק של יד-חנה בשנה זו.
תכנית העבודה עומדת, כאשתקד, על 10.000 י"ע לשנה, בקירוב וזאת, על אף ההגדלה המתוכננת של הייצור במספר גידולים בשנה זו.

× בדיון עם חברינו במזכירות "גת", נבחנו ההצעות השונות להקמת מכון הקפאה למוצרי המפעל, במטרה לייצא מוצרים מוקפאים לחו"ל, שם גובר והולך הביקוש למזון מוקפא.
ההשקעות בהקמת המכון הן כבדות ביותר וטרם הובר מה מידת ההשתתפות של תקציבי הפיתוח ומאין יושג מימון נוסף.
בדברי החברים שהשתתפו בדיון באו לביטוי הקולות הבאים:
א) מחייבים הקמת מכון הקפאה ב"גת"
ב) שוללים שותפות של הון פרטי במכון.
ג) על "גת" להמשיך להיות מפעל משותף של שני המשקים.
ד) מחייבים פעולה לגיוס המימון הנחוץ מהפיתוח, קרנות הזרמים הקיבוציים, אמפ"ל ומוסדות צבוריים והסתדרותיים אחרים.
ה) לאחר שיתבררו פרטים נוספים, יובא הענין לדיון מחודש ולסיכום במוסדות המשק.

× הוחלט לשפר וליעל את שיטת עזרת הקרובים אשר תופעל להבא ע"י שליחת המחאות-דואר לפי כתובת הנתמך.
החברים שקרוביהם נעזרים ע"י המשק מתבקשים להעביר את כתובותיהם לידי ועדת החברים.

× ביחד עם ועדת החברים וועדת הבריאות, סוכמו סדרי ההבראה השנה.

× מיכל אפרת גויסה להכנת תערוכת "משפחת הקיבוץ".

× חוה שור סיימה את שרותה ביד-חנה והצטרפה אל צוות המבשלות בבית.

× כן סיים את שרותו, לאחר למעלה משנה וחצי, נסים אשכנזי ויצטרף אל צוות הבננות.

× בהשתתפות ו. המחנה, הוחלט על רישות שטח הנוי בסביבת המועדון.

× תכנית העבודה של החבתניה בחצי השנה הקרובה, נדונה ביחד עם נציגי החבתניה; המגמה: שמירת רציפות בעבודה, הכנת מלאי מתאים של חלקים לקראת החורף הבא והקטנת מספר השכירים.

× בדיון משותף עם ועדת החברה, נקבעה גישת המשק לגבי חתונות חברים שעזבו:
א) לא תקוים בחחומי המשק חתונה של חבר או בן שעזב.
ב) המשק לא ישתתף ולא יסייע במימון וארגון חתונת של עוזב.
ג) חבר או בן עוזב עם הציוד שברשותו. לא תנתן להבא כל תוספת או השלמת ציוד לעוזבים המתחתנים.
ד) לחדר ההורים תנתן הקצבת כיבוד צנועה (כמקובל בבר-מצוה) לצורך המשפחתי הפנימי.
מכלול הבעיות לגבי היחס לבנים עוזבים, יובא לדיון לאספה.

&&&

ב א י ל ת ג ב ד ר ן א ל י ה .

על הטיול. שלא כרגיל, קשה הפעם לענות לשואל "איך היה הטיול?" - המלים השגורות בפינו, אינן הולמות את הרושם שהשאיר עלינו טיול זה - וכשאנו אומרים: "נהדר", "פנטסטי", "עצום" וכד' - אנו מרגישים שאין זה מספיק, שלמעשה לא אמרנו כלום וחייבים לומר הרבה יותר.

אך במה לפתוח? בתאור הנוף? אין טעם לתארו - צריך לראותו, צריך ללכת בו, לחיות בו, לשאוף להביע אליו - וכשלאחר המאמץ, מתגלה לפניך נוף מרהיב עין כמו זה של "אילת" הרי שאתה עומד קצר נשימה, כולך נפעם ומרגיש את עצמך אפסי מאוד מול סלעי הגרניט הנוראים ומלאי ההוד, אפסי בתוך הקניונים העמוקים, שצוקי גרניט אדירים חוסמים את אור השמש אליהם, אפסי וקטן על רקע ה"עמודים" אשר חרצו המים בסלע ואפסי מול כל פלאי כוחות הטבע ושרידי הזמן.

ואין די בכל אלה, (הן לא על הנוף לבדו יחיה האדם) יתרון גדול בטיול זה, היה שחרורנו מלשאת משא על הגב. סחיבת התרמיל הכבד, קוברת את אפך באדמה ואינך רואה אלא את רגלי ההולך לפניך וכשאתה מגיע, לאחר מאמץ רב, לנקודת חצפית - יש לך שהות אך להוריד את התרמיל ולהנות מהרגשת השחרור מהמשא - ואילו הנוף מטשטש ומאבד הרבה מיופיו.

את ההסברים קבלנו במקום וכשהדברים לנגד עיניך (ובתוספת דמיון, אפשר לראותם מתהווים לנגדך) כמובן, שהכל יותר ברור ומובן. וכך הצלחנו לראות, להנות וללמוד.

פרט חיובי גדול, היה ה"ערוב" של המשקים: כל כתה פוזרה בין האחרות וכך יצא, שבמשך הטיול הכרנו עוד שלש כתות מהמחזור ולזה תפקיד חשוב בגיבושו ולי-כודו של המחזור.

הדרי מיוחד נוצר בערבי הטיול. כשהגענו לאחר יום הליכה אל מקום חנית המ-כונים, היה זה כאילו הגענו הביתה. כאן התחלנו בהכנת ארוחת הערב - והכנת האוכל הנה פולחן בפני עצמו. העבודה המשותפת בהכנה, נותנת לאוכל טעם מיוחד, טעם שמחת היצירה; והיצירה המשותפת היא המלכדת והיוצרת היכרות וקשרים.

לאחר האכילה, לסיכום היום, התקבצנו חבורות חבורות מסביב למדורות (נושאים לשיחות לא חסרו). מפה ומשם נשמעה שירה, אי משם נשמע צחוק ולאט לאט, הצטמצמו המעגלים סביב האש, השיחות נעשו יותר שקטות ויותר אינטימיות.

כך עברו עשרת הימים הנהדרים, ימים של נוף מרשים ושל מאמץ שאינו לשוא - ימים, שלא במהרה יימחקו מזכרוננו.

נ. י"ב

&&&

(המשך מעמ.)

דלים אסור לספר, אי לכך, נגרה אתכם במראות הנוף המרהיבים. מה נגיד לכם, ילדים (טליחה, חברה!) אתם מפסידים נוף, שאין כמותו באף מקום! ההרים האגד-תיים, הצבעים המרהיבים! בשנה הבאה, הכל בודאי ייסחף ויישאר אלא משטח ישר.

זמזום הפרימוסים, מחזיר אותנו למציאות של הכנת ארוחות ודאגה לדברים קט-נים. ה"כוכבים מציצים מרום" ואנו מציצים מלמטה, האוירה כולה כאילו פיזרו עליה אבקת רומנטיות.

התנאים הלא נוחים: נדנוד הפנס, הכתיבה על התרמיל והחברה המבקשים עזרה אינם מאפשרים את המשך הכתיבה.

שלום ולהתראות! אין צורך להתעגע, את ההורים הבהילו קצת, אך לא יותר מדי.

אוף! קצה ניר נדלק במדורה! דרך אגב, ביום הראשון נשבר ה"אקס" של ה"סקניה" שלנו ומרגע זה הוא התחיל לכבוש את המקום הראשון ביצירת בעיות ומהווה גורם להתבדחות כללית.

מכתב זה, נכתב כאמור ביום השלישי לטיולנו בן עשרת הימים, שהיה לראשונה ממש טיול; הליווי הצמוד של המכוניות נתן את האפשרות להנות ממראות הנוף ולחפוף שטח גדול יותר וזאת ללא מאמץ מיוחד.

אזורי הטיול היו שניים: הר הנגב ואיזור תמנע ואילת. הנוף, בזרותו הרבה הפליא אותנו ויצר את הרושם, כי במקרה של הסרטה במקום היו ודאי מפטירים: זיוף, קיטש ועוד. הצבעים על גווניהם השונים, ההרים בחדותם, הקרקע החרוצה בערוצים ובואדיות - מהווים מקום לא אכזב למטיילים רבים ולשוחרי נוף למיניהם.

טיול זה שכלל את המחזור כולו - המסתכם בכ-450 בני חטיבה - קיבל אופי חב-רתי מיוחד וסיפק את צידו השני ההכרחי של טיול היינו: החלק החברתי שבו.

עשרת ימי הטיול החלו בבארות-עודד וכלו ביוטבתה לאחר ביקור באילת. אין בכוונתי לעקוב אחר מסלול הטיול הארוך, כי אם רק לציין אותו ואסתפק בזה.

א. (אחד מאתנו)

&&&

(המשך מעמ.)

מלאת אבנים וערוצים, נסיתי לשבור את הסולמות. קויתי שעל ידי זה הרמפה העמוסה תתמוטט ותחבל בנוסעים ואז יפסיקו בודאי את הטיול ויבוא קץ לסבלי. נסיתי להטלטל חזק, עם כל מכשול, אבל אפרא הרגיש בכוונתי והאיט את הנסיעה עד כדי כך, שהצלחתי לגרום רק לסדק קטן באחד הסולמות. אמנם, טוב לו, כי זה עצבן אותו כהוגן במשך כל הטיול - אבל את מטרתי לא השגתי.

17.2 היום כשירדנו לערבה והשמש זרחה, השתפר מצב רוחם של הנהגים: הם הנרחצו התגלחו ונהנו מזיו החמה. זאת היתה שעת כושר בשבילי - כשאפרא לא חשד בשום דבר ותמרן אתי בקלות על הכביש החלק, סטיתי פתאום הצדהוכבדרך אגב שברתי את הראי של הוולוו האדום; טוב לו! שלא יתגאה כל כך בעליונותו!

אפרא בקש סליחה ושאל את נהג הוולוו: איך זה שאינך מקלל אותי אפילו בעדינות ב"חמור" או "אידיוט"? על זה השיב הלה בעוקצנות: "אינך שומע איך שאני שותק"? זה היה מבדח מאוד.

18.2 הבוקר החלטתי, שגם לי מגיע שיגררו אותי פעם לשם הנעה וביחוד כשיש בזה תוצאה חיובית נוספת, שזה מספיק לעצבן את אפרא במשך כל היום.

21.2 יומיים עברו בלי שום מאורע מיוחד, זה לא טוב! הטיול מתקרב לקצו ועוד לא מצאתי את כל האפשרויות. התחלתי לחשוב מה לעשות? קפיצים לשבור לא יהיה קל בגלל נהיגתו הזהירה של אפרא, אבל מסמר קטן בתוך הגלגל? בזה הוא בודאי לא ירגיש. דרכתי, אם כן, על מסמר ולאחר מכן על אבן והנה: טְ רַ כְ הָ!!!

זה היה פצוץ ראוי לשמו וגרם לאפרא יום שלם של טרחה וכאב ראש הגון. הוא הרגיש את עצמו קצת יותר מדי טוב, בימים האחרונים!

23.2 כעת כבר לא כדאי לעשות ענינים, הכי טוב יהיה להגיע מהר הביתה ולחזור לחיים נורמליים.

אני מקווה שלימדתי אותם לקח ובפעם הבאה לא יפריעוני במהלך חיי הרגיל והשקט - בצורה בסה כזאת.

רשם מפי ה"סקניה"

אחד המטיילים.

"אהובי בנה לו בית"
זמיר בא לחדר ההורים אחרי
הצהרים ומבקש את אמו:
אמא תשירי לי את השיר
"אהובי בנעלי בית"!

באספה האחרונה סקר אשר ג. את תכנית המשק תשכ"א ומהלך ביצועה.

התכנית הובאה לאישור האספה, כשלב מסכם, לאחר עבודת התכנון של הענפים, בעלי התפקידים, דיוני המזכירות, מועצת המשק והדיון המשותף עם ועדת המשק של מזבה"ק עם המזכירות שלנו.

אנו משתתפים בצערה
של משפחת ברד
במות הגיסה אביבה

מכונה להדחת כלים, כן או לא?

כשהוחלט על בנית חדר אוכל חדש, הוחלט גם על שיפור החדר להדחת הכלים - החלטה, שביסודה היא נכונה. תוך שאיפה להסדיר את הדבר על הצד הטוב ביותר, התעורר ויכוח: האם להדיח את הכלים בידיים או במכונה? גם היזמה לתיכנון אותן החדר, הוטלה על ועדת חדר האוכל.

הטתבר, שהועדה החליטה (ברובה) על קנית מכונה. לעומת זאת, הנהלת המטבח מתנגדת בכל תוקף לקנית מכונה. היות וקיים ויכוח בשאלה זו, אנו רואים לנכון להביא לידיעת הצבור את הנימוקים בעד ונגד רכישת מכונה.

הנימוקים נגד הם:

א) יש לציין, שעד כה כל מכונה שעבדה במטבחנו, הלכה לעולמה אחרי עינויים קשים, לה ולעובדים בה. לפחות, במחצית זמן קיומה, עבדו בלעדיה ז.א. בסידור חרום.

ב) המכונה שמציעים לנו, היא מתוצרת "פלבם" בעין-חרוד ומספר הייצור שלה הוא רק 12! הראשונה עובדת בנמל התעופה בלוד ופועלת בתנאים, שאין להשוותם לתנאים שלנו. מפעל "פלבם" הוא היחידי בארץ המיצר מכונות להדחת כלים ולפי דעתנו, אין אנו צריכים לשמש "שפני נסיון" למכונות האלו, בארץ. יחד עם זה יש להדגיש, שבביקורנו במפעל בעין-חרוד, לא שוכנענו ממידת הנסיון שהושקע במכונה זו וממידת בטחונם העצמי של אנשי המפעל - בניגוד לשאר התוצרת שלהם (סירי בישול, עגלות, שולחנות וכו').

ג) המכונה אמנם אינה אלקטרונית, אבל מספיק מסובכת, מורכבת ועדינה - בכדי שתהיה, בתנאים שלנו, נתונה בסכנה מתמדת וחמורה. מהי סכנה זו? אי קביעות מובטחת של העובדים במכונה! כיום ובמשך כל השנים האחרונות, לא הובטח שום סידור קבוע או קביעות מינימלית בתורנות, בשטיפת הכלים. דבר זה יחמיר עוד יותר עם ההפרדה המוחלטת של הדחת כלי המטבח וכלי חדר האוכל בחדרים נפרדים. עד כה השתתפו גם עובדי המטבח בהדחת כלי חדר האוכל, לאחר הסידור החדש של ההפרדה - יהיה סדור העובדים להדחת כלי חדר האוכל נתון אך ורק בידי סדור העבודה, ז.א. מחוץ למסגרת הקבועה של עובדי המטבח. נוסף על כך יש להדגיש, שנוכח המשקל הכבד של המגשים, יוכלו לעבוד בזה רק בחורים וזה עוד מחמיר את הנאמר לעיל.

ד) יש לציין את העובדה, שאין הפרש במספר ימי העבודה המושקעים בהדחת הכלים עם או בלי מכונה.

ה) בתכנון לקחו בחשבון התקנת סידור רזרבי (בלי מכונה). התקנת שני סידורים באותו מקום העבודה, יגרום לצפיפות מסוכנת אשר תגרע מיעילות תנאי העבודה. ליתר הסברה אנו מביאים כאן את המחירים של שני הסדורים:

המכונה על כל אביזריה, תעלה עד	10.000 ל"ר
הסידור הרזרבי, בערך	1.500 ל"ר
סה"כ	11.500 ל"ר

(מכונה מתוצרת חוץ עולה 30.000 - 20.000 ל"ר זמן האספקה שנה עד שנתיים)

ו) לפי הנימוקים שציינו לעיל, עובדי המטבח משוכנעים, שגם בסידור יקר זה יתחילו, כעבור זמן קצר, הקלקולים והתיקונים אשר המשכם הברור וההגיוני יהיה - חיסולה של המכונה, כפי שכבר נוכחנו בעבר.

הצעתנו היא: 1) לותר על המכונה. 2) להשתמש בתור יסוד ב"סידור הרזרבי" 3) להקיע לא יותר מ-2.000 ל"ר נוספות לשפור ה"סדור הרזרבי". כונת השפור היא: ליצור סידור אשר יסודותיו הם פשוטים ביותר, שהם למעשה מונעים,

(המשך בעמ. הבא)

(המשך מעמ.)

כמעט, אפשרות של קלקולים והם: בריכות מים, ברזי מים וקיטור, ביוב, שרשרת הובלה וסלים.

העבודה תתנהל באופן, שהעובד הראשון - אשר אינו זז ממקומו - מוציא את הכלים מבריכות השריה (המתוכננות בכל מקרה) מוריד את הלכלוך הראשון, מסדר את הכלים בתוך סלים ותולה אותם על שרשרת ההובלה הנעה ואשר טובלת, בדרכה, את הכלים בבריכת מי סבון חמים ומשם מובילה אותם לבריכות מים חמים נקיים.

עובד שני העומד בקצה השני של השרשרת , מוריד את הסלים, מוציא מתוכם את הכלים ומסדרם על עגלות ותולה את הסלים על השרשרת המחזירה אותם לעובד הראשון.

כפי שהתברר בישיבה האחרונה של ועדת חדר האוכל, קיימת שאלה עקרונית האם רשאית הועדה להחליט על קנית המכונה נגד רצון המטבח ועומדת גם השאלה איפה להכריע סופית בבעיה זו?

כפי שעובדי המטבח מפקפקים ביעילות המכונה, גם חברי הועדה אינם בטוחים ביותר בסידור המוצע - אבל הויכוח על טיב המכונה ועל טיבה של ההצעה הנגדית הוא צדדי ואינו נותן תשובה על הבעיה העקרונית: האם אנו מסוגלים לקיים סידור לשטיפת כלים במכונה מסובכת - ללא הבטחת קביעות העובדים בה.

אנו מדגישים, שעובדי המטבח אינם עומדים בעקשנות עיורת על הסידור המוצע עם השרשרת, אלא מוכנים במקרה של דחיית סידור זה, גם להדיח את הכלים בידיעה ברורה - שיש להעדיף אפילו סידור זה - על מכונה מסובכת העלולה להתקלקל במהרה.

חנן ד. ואבי ל.

ועדת העבודה מודיעה:

אנו הנהגנו במשקנו, את כל סדרי התקנון הבין-קיבוצי בעניני עבודה, פרט לשטח אחד בו אנו נוהגים גם כעת במתכונת הקודמת. המדובר הוא בסדרי העבודה של חברות בהריון ובתקופת ההנקה.

ועדת העבודה החליטה לעבור גם בסעיף זה לשיטה המוסכמת בכל המשקים ותביא החלטה זו לאישור האספה.

ואלה פרטי התקנון:

א) חברה עובדת 8 שעות ביום עד גמר החודש השמיני להריונה

ב) אורך חופשת הלידה הוא ששה שבועות.

ג) מגמר חופש הלידה ועד לגמר החודש הרביעי להולדת התינוק, עובדת כל חברה (אם היא מניקה ואם לא) 4 שעות ביום.

ד) החל מגמר החודש הרביעי לאחר הלידה, מפחיתים מיום עבודה של 8 שעות: שעה אחת עבור כל הנקה פרט להנקות לילה. (אחרי שעה שש בערב)

ה) בתום תקופת ההנקה, תקבל האם חופש הנקה של שבוע ימים למנוחה בבית. שבוע זה יכלול 3 ימי חופש שנתי ו-3 ימים על חשבון העבודה.

:::===:::===:::===:::===:::===:::===:::===:::===:::===:::===:::===:::===:::

ברכות המשק שלוחות לחברים

חוה שור ונסים אשכנזי

בשובם הביתה מהגיוס ביד-חנה

* * * * *

קראתי את רשימתם של אבי וחנן ביומן זה - אך אינני חושב את היומן כבמה מתאימה לבירור עניינים טכניים מסוג זה - לכן אין בדעתי לענות על כל הבעיות, שהם הציגו.

אבי הביא את הצעותיו לפני הועדה לעניני חדר האוכל והמטבח, שנבחרה ע"י המשק. בבירור הזה השתתף גם המהנדס היועץ שלנו - איש בעל נסיון רב בבנית מטבחים צבוריים.

בררנו גם את בעית המכונה, טרם שנגשנו לבניה, עם נציגי המכון לפריון עבודה וגם עם ועדת התכנון של הקבוץ.

המכונה נבדקה בעבודה מעשית ע"י בעלי מקצוע של הועדה ולפי דרישתנו נבחנה עוד פעם ע"י ארנסט קרו, שמסר דו"ח חיובי בהחלט, על המכונה.

אין משקים בגודל שלנו - ואף יותר קטנים בהם מדיחים כלים בלי מכונה ובודאי, שכל משק הבונה מחדש, קובע מכונה להדחת כלים כציוד חיוני במערכת העבודה של חדר האוכל והמטבח.

> ילדי הגן אכלו תפוזים
> אומרת הגננת:
> „אתם יודעים ילדים, ללבן
> "הזה שמתחת לקליפה קוראים
> ציפה".
> כעבור זמן מה, רצה שמאי
> להזכר בשם הזה ולא יכול,
> חשב קצת ואמר: "אני כבר
> יודע! קוראים לזה, קוראים
> לזה - סדין!

חקרנו את השאלה הזאת בכל המשקים הבונים עכשיו או בנו בזמן האחרון.

בשם הועדה
יעקב ק.

* * * * *

לצועדים הידדו!!

23 מבני ובנות המשק מכתות י' וי"א יצאו לצעדה.

יהיה צעדכם איתן!!!

חברים שברשותם נמצאות "הגדות-לפסח" מהשנה שעברה, מתבקשים להביא אותן לחדר האוכל ולמוסרן לושל או לחבר אחר מעובדי חדר האוכל.

בקיאות במקרא

רותי פונה לאחד מחבריה בכתה ב'
"אתה תתחתן אתי, טוב?
"אבל אני כבר הבטחתי לשמחה'לה"
עונה החבר. "אין דבר" עונה רותי
" אז יהיו לך שתיים, כמו אצל
אבות אבותינו".

על החברים המזמינים אורחים לליל הסדר, להודיע מיד לצפורה ברודר (ועדת החברים) על מספר האורחים שהוזמנו.

כמו כן, אם יש לחברים איזהשהן דרישות ביחס לסדרי הישיבה בליל "הסדר" עליהם להודיע על כך לושל.

§§§